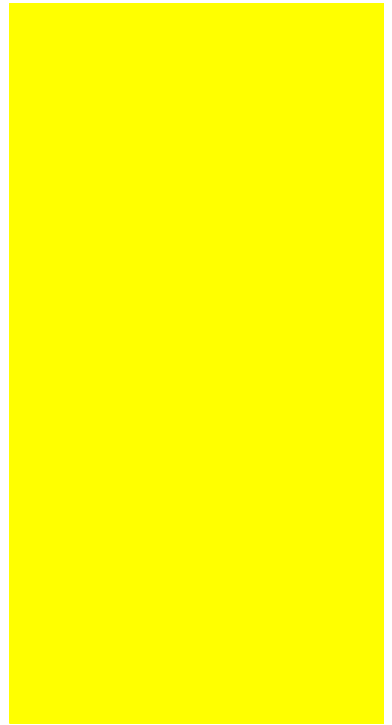
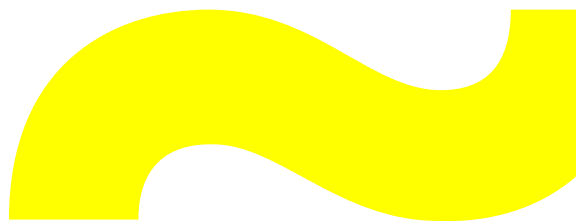
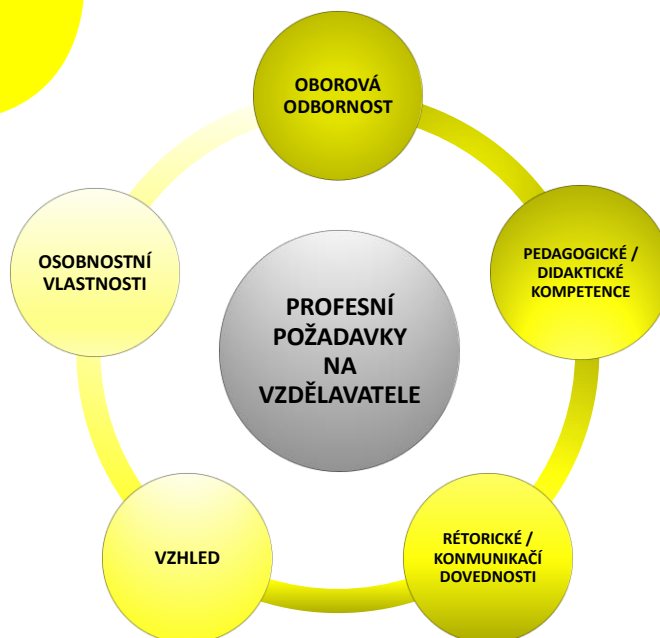
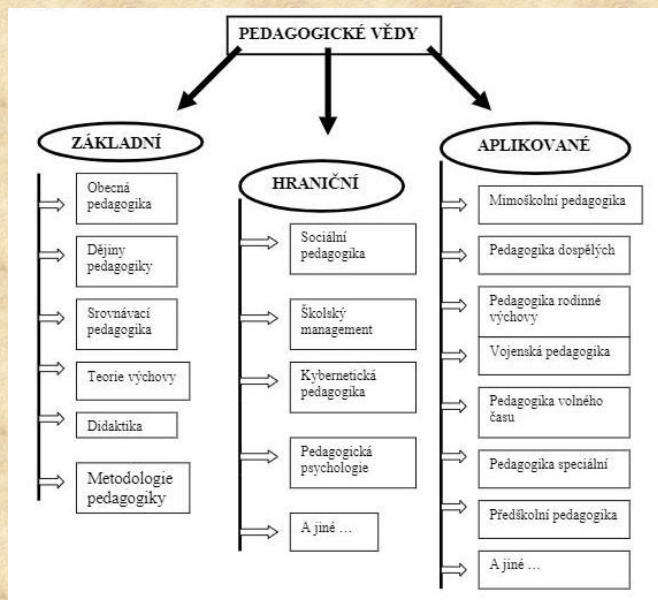
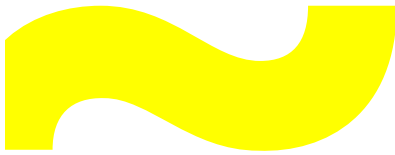

DIDAKTIKA

Jabok~

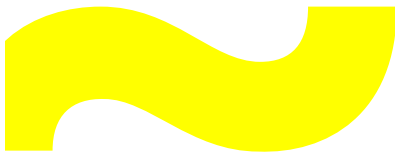

DIDAKTIKA

- z řeckého *didaskéin* = učit
- vědní disciplína zabývající se otázkami vyučování, učení a vzdělávání, tj. cíli, obsahy, prostředky a podmínkami
- teorie vzdělávání a vyučování, která objasňuje podstatu výchovně-vzdělávací činnosti
- zabývá se zkoumáním a aplikací nejvhodnějších forem, metod, pomůcek a prostředků k dosažení vzdělávacích cílů
- zakladatel didaktiky – J. A. Komenský: *Česká didaktika 1629, Velká didaktika 1638*

Jabok~

DIDAKTIKA

ZABÝVÁ SE

- problematikou vzdělávacích obsahů, které se jakožto výsledky společenskohistorické zkušenosti lidstva stávají v procesu vyučování individuálním majetkem studentů
- procesem, který charakterizuje činnost učitele a studentů, a v jehož rámci si studenti tento obsah osvojují, tedy vyučováním a učením

Jabok~

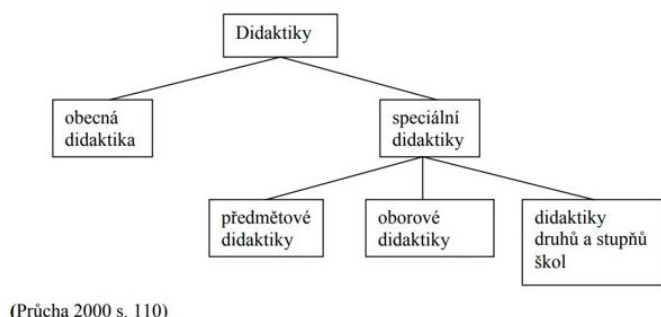
Funkce didaktiky

- Deskriptivní – popisuje reálné vyučování a procesy učení
- Explanační – vysvětluje mechanismy učení a proměn chování
- Normativní – určuje, jak má být výuka vedena (principy, standardy)
- Aplikační – přináší metodická doporučení, nástroje, didaktické modely

Jabok~

Druhy didaktik:

1. Obecná (všeobecná) didaktika
2. Speciální didaktika
 - A. Didaktika vyučovacích předmětů
 - B. Předmětová didaktika
 - C. Didaktika dospělých
 - D. Didaktika žáků se speciálními potřebami
 - E. Oborová didaktika
 - i. Didaktika odborného výcviku
 - F. Didaktika druhů a stupňů škol
 - i. Předškolní didaktika
 - ii. Školní didaktika
 - iii. Středoškolská didaktika
 - iv. Vysokoškolská didaktika

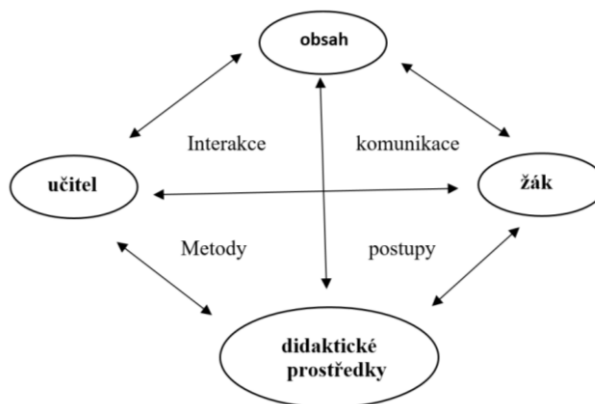

(Průcha 2000 s. 110)

Jabok~

Didaktický systém

- Cíle
- Obsah
- Metody a formy
- Prostředky
- Učící se a učící
- Hodnocení

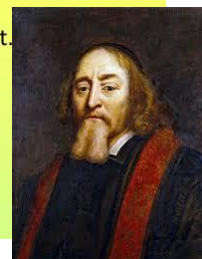
Jabok~

Didaktické zásady

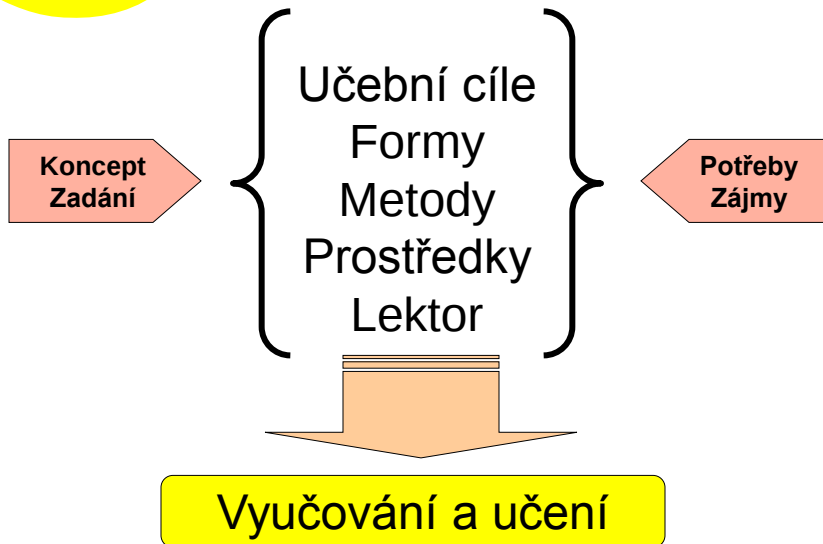
- Zásada systematičnosti
- Zásada uvědomělosti
- Zásada postupnosti
- Zásada názornosti
- Zásada spojení teorie s praxí
- Zásada vědeckosti
- Zásada trvalosti
- Zásada individuálního přístupu k žákům
- Zásada komplexního rozvoje žákovy osobnosti
- Zásada zpětné vazby a hodnocení

Didaktické zásady J. A. Komenského

- Učit se musí od mládí.
- Povinná školní docházka (chytří, hloupí, chudí, bohatí, ...).
- Názorné vyučování.
- Nutnost určitého stupně vzdělání, horlivost.
- Přiměřenost látky k věku.
- Vše převádět do praxe.
- Vyučovat od jednoduššího ke složitějšímu.
- Nutnost stálého opakování.
- Žák má být současně učitelem.
- Vyučování má být zábavné.

Jabok~

Jabok~

Obsah vzdělávání

- Kurikulární roviny: národní (RVP), školní (ŠVP), třídní a individuální.
- Výběr a strukturování učiva: odborné, vývojové, psychologické a sociální aspekty.
- Transpozice obsahu: vědecké poznatky → učivo → výukové koncepty.

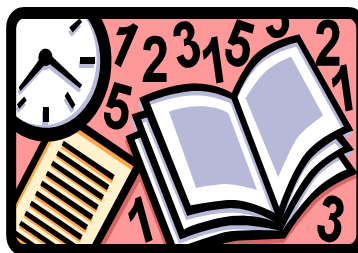
Jabok~

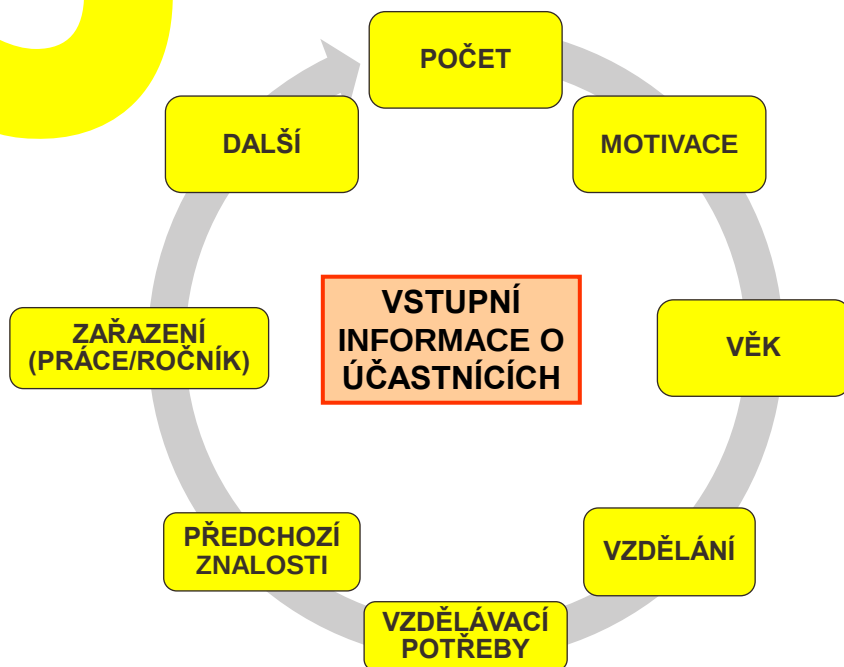
Jabok~

Příprava na výuku

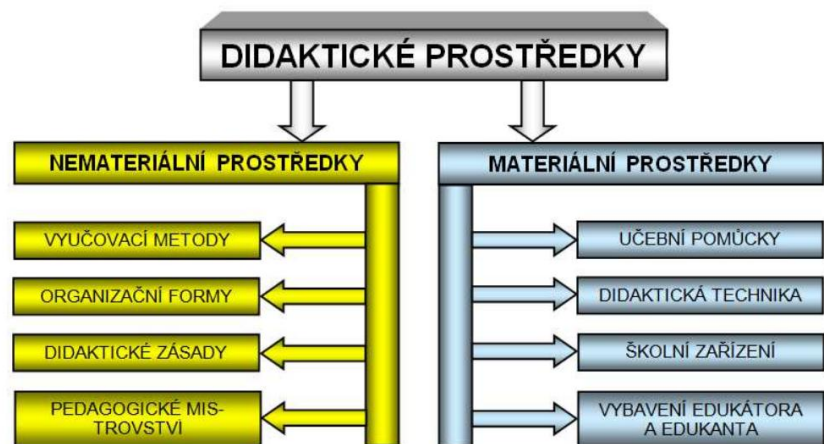
- ❑ Cíl výuky (*chcete informovat, přesvědčit, naučit nebo pobavit*)
- ❑ Cílová skupina (*studenti, odborníci, laici, kolegové, cizí lidé...*)
- ❑ Osobnost vyučujícího
- ❑ Časový limit

Jabok~

Jabok~

Dostál, 2008

Jabok~

Didaktické metody

- Způsoby cílevědomé, plánovité a systematické činnosti učitele a žáků, jejichž prostřednictvím dochází k osvojování poznatků, dovedností, postojů a kompetencí.
- Organizovaný postup, kterým učitel řídí proces učení žáka – volbou úkolů, aktivit, interakcí a prostředků – aby byl dosažen stanovený vzdělávací cíl.
- Způsob organizace učební činnosti žáka, který určuje, jak se žák učí: zda pozorováním, objevováním, diskusí, praxí nebo jiným typem kognitivní či praktické aktivity.
- Prostředek pedagogické komunikace, kterým se zajišťuje výměna informací mezi učitelem a žákem a transformace odborného obsahu do kognitivně dostupné podoby.

Jabok~

Metody teoretické	Metody teoreticko-praktické	Metody praktické
vhodné pro předávání teoretických poznatků, objasnění pojmů, teorií, principů	poskytují poznatky, ale zaměřují se i na získání předpokladů k jednání v praxi	postupy praktického zaučení – zácvičení, zaměřené zejména na dovednosti a návyky
<i>přednáška</i> <i>přednáška s diskusí</i> <i>cvičení</i> <i>seminář</i>	<i>diskusní metody</i> <i>problémové metody</i> <i>programované výuky</i> <i>diagnostické a klasifikační metody</i> <i>projektové metody</i>	<i>instruktáž</i> <i>koučink</i> <i>mentoring</i> <i>counselling</i> <i>rotace práce</i> <i>stáž</i> <i>exkurze</i>

Jabok~

V podnikovém vzdělávání se užívá členění dle prostředí edukace (podle Koubka, 2003):

Metody používané ke vzdělávání na pracovišti („on the job“)	Metody používané ke vzdělávání mimo pracoviště („off the job“)
jsou používány na pracovním místě, při vykonávání běžných pracovních úkolů	jsou používány jak přímo v organizaci (podniku), tak mimo ni
<i>instruktáž při výkonu práce</i> <i>koučink (coaching)</i> <i>mentoring</i> <i>counselling</i> <i>asistování</i> <i>pověření úkolem</i> <i>rotace práce (cross training)</i> <i>pracovní porady</i>	<i>přednáška, přednáška s diskusí</i> <i>seminář</i> <i>demonstrování</i> <i>případové studie</i> <i>workshop</i> <i>hraní rolí (manažerské hry)</i> <i>exkurze, stáže</i> <i>assessment centre, development centre</i> <i>brainstorming a jiné aktivizační metody</i> <i>outdoor training</i> <i>vzdělávání pomocí počítačů (e-learning)</i>

Jabok~

Didaktické formy

- Frontální výuka
- Skupinová práce
- Párová práce
- Individuální výuka / samostatná práce
- Projektová forma výuky
- Exkurze a terénní výuka
- E-learning a blended learning

VÝUKOVÉ FORMY

Dělení organizačních forem podle SOCIÁLNÍHO HLEDISKA

- Hromadná (frontální) výuka
- Skupinová (kooperativní) výuka
- Partnerská výuka
- Individuální výuka
- Individualizovaná výuka

Dělení organizačních forem podle NORMATIVNÍHO HLEDISKA

- Výuka ve třídě (vyučovací hodina)
- Beseda
- Vycházka, terénní výuka (přírodovědná, vlastivědná, komplexní)
- Exkurze
- Výukový program (model zkušenostního učení)
- Laboratorní práce
- Práce na školním pozemku
- Projektová výuka
- Mimoškolní formy práce

Jabok~

POMŮCKY A TECHNIKA

TABULE

POČÍTAČ

FLIPCHART

DATAPROJEKTOR

PREZENTACE

HANDOUTY

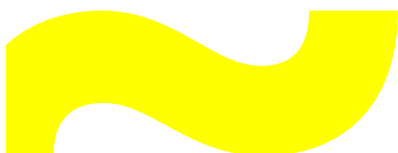
TEXTOVÉ MATERIÁLY

MODELÝ

AUDIO A VIDEONAHRAVKY

ORIGINÁLNÍ PŘEDMĚTY

...

Učební pomůcky a technika

- Klasické pomůcky (tabule, obrazový materiál).
- Digitální technologie: LMS systémy (Moodle, Google Classroom), vizualizační nástroje, interaktivní tabule.
- AI a personalizace výuky.
- Didaktické využití technologií vs. technologický determinismus.

Jabok~

Vidím a zapomenu.
Slyším a zapamatuji si.
Udělám a porozumím.
Confucius

Dalova pyramida učení

Po 2 týdnech máme tendenci si pamatovat:

Jabok~

Fáze 1 – Vstup

Fáze 2 – Forma prezentace

Fáze 3 – Uvedení souvislostí

Fáze 4 – Praktická aplikace

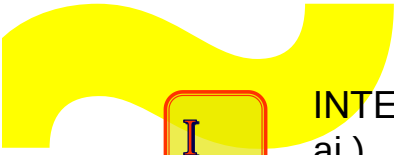
Fáze 5 – Kontrola vědomostí (otázky)

Fáze 6 - Shrnutí

Jabok~

ÚVOD PREZENTACE

I
N
T
R
O

INTEREST: zaujmout, vzbudit pozornost (vtip, příběh aj.)

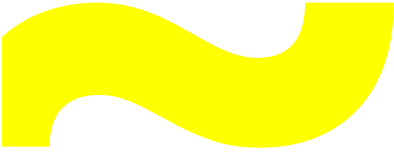
NEED: obsah, k čemu je to dobré, jaký bude přínos

TIME: doba trvání, přestávky aj.

RESPONSE: odezva, možnost pokládání dotazů

OBJECTIVE: cíle, výstup

Jabok~

Současné výzvy didaktiky

- ✓ Digitalizace a hybridní výuka.
- ✓ Personalizace a adaptivní učení.
- ✓ Inkluzivní vzdělávání.
- ✓ Kompetence pro 21. století.
- ✓ Role AI v učení a vyučování.

Jabok~